

20 Οκτωβρίου, 1993

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΚΑΜΑΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

-Καθ' ων η αίτηση.-

(Υπόθεση Αρ. 353/92)

Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Αίτηση προσαγωγής μαρτυρίας, υπό μορφή ενόρκων δηλώσεων — Κανονισμός 10(2) του περί Ανωτάτου Δικαστηρίου (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστικού Κανονισμού, 1975 — Καθοριστικό κριτήριο η σχετικότητα της προτεινόμενης μαρτυρίας με το επίδικο θέμα — Έστω κι αν η μαρτυρία δεν οδηγεί σε ασφαλές συμπέρασμα για το βάσιμο του νομικού ισχυρισμού που τείνει να τεκμηριώσει.

5

Στην παρούσα προσφυγή καταχωρήθηκε από τον αιτητή αίτηση για άδεια προσαγωγής μαρτυρίας υπό μορφή ενόρκων δηλώσεων, προς υποστήριξη του ισχυρισμού περί ύπαρξης προκατάληψης.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο επιτρέποντας την προσαγωγή της σχετικής μαρτυρίας, αποφάσισε ότι:

15

Η αίτηση και η ειδοποίηση για πρόθεση υποβολής αίτησης για προσαγωγή μαρτυρίας, έχουν ως βασικό νομικό έρεισμα τον Κανονισμό 10(2) του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962, όπως τροποποιήθηκε με τον περί Ανωτάτου Δικαστηρίου (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστικό Κανονισμό, 1975, ο οποίος παρέχει στο Δικαστήριο ευρεία διακριτική εξουσία να εκδίδει οδηγίες αναφορικά με αποδεικτικά μέσα, οποτεδήποτε κρίνει αυτό αναγκαίο.

20

Το καθοριστικό κριτήριο στην κάθε περίπτωση, είναι κατά πό-

25

σο η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία, είναι σχετική προς ένα ή περισσότερα επίδικα θέματα που εγείρονται στην προσφυγή, με την έννοια ότι τείνει να αποδείξει την αλήθεια των γεγονότων πάνω στα οποία βασίζει την υπόθεσή του οποιοσδήποτε διάδικος και θα βοηθήσει, ως εκ τούτου, το Δικαστήριο να απονέμει δικαιοσύνη στην κάθε περίπτωση, πάντοτε μέσα στα όρια της δικαιοδοσίας του, κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος. 5

Μαρτυρία μπορεί να είναι σχετική ώστε να επιτραπεί η προσαγωγή της, έστω και αν δεν οδηγεί σε ασφαλές συμπέρασμα για το βάσιμο του νομικού ισχυρισμού τον οποίο τείνει να τεκμηριώσει. Ούτε εξετάζεται στο παρόν στάδιο αν η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία, υποστηρίζεται από άλλη ανεξάρτητη μαρτυρία ή όχι. 10

1. Επιτρέπεται στον αιτητή να παρουσιάσει μαρτυρία, υπό μορφή μιας ή περισσότερων ενόρκων δηλώσεων, αναφορικά με τους ισχυρισμούς που αναφέρει στην παράγραφο 4 της ένορκης δήλωσής του, ημερομηνίας 3/5/1993. Η ένορκη δήλωση να καταχωρηθεί εντός 15 ημερών από σήμερα. 15

2. Οι Καθ' ων η αίτηση δικαιούνται, αν το κρίνουν αναγκαίο, να παρουσιάσουν μαρτυρία σ' απάντηση των ισχυρισμών του αιτητή, υπό μορφή μιας ή περισσότερων ενόρκων δηλώσεων, οι οποίες πρέπει να καταχωρηθούν εντός 15 ημερών, από την καταχώρηση εκείνης ή εκείνων του Αιτητή. 20
25

Οδηγίες ως ανωτέρω.

Αίτηση.

Αίτηση από τον αιτητή για άδεια προσαγωγής μαρτυρίας, υπό μορφή ένορκης δήλωσης, προς απόδειξη γεγονότων που δεν περιέχονται στους διοικητικούς φακέλους που είναι σχετικοί με την προσφυγή. 30

Α. Παπαφιλίππου, για τον Αιτητή.

Μ. Ραφτόπουλος, Δικηγόρος της Δημοκρατίας για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult. 40

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Το μοναδικό θέμα που έχω να αποφασίσω στην υπόθεση αυτή, στο παρόν στάδιο, είναι κατά πόσο, κάτω από τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, θα πρέπει να επιτρέψω

ή όχι την προσαγωγή μαρτυρίας, υπό μορφή ένορκης δήλωσης, προς απόδειξη γεγονότων που δεν περιέχονται στους διοικητικούς φακέλους που είναι σχετικοί με την προσφυγή αυτή. Το θέμα ηγέρθηκε ως αποτέλεσμα της καταχώρησης ενδιάμεσης αίτησης, από τον Αιτητή στην προσφυγή, με αίτημα την έκδοση οδηγιών για την προσαγωγή μαρτυρίας αναφορικά με ισχυριζόμενες συνομιλίες που διεξήχθησαν σε διάφορες ημερομηνίες μεταξύ του Αιτητή και του κ. Α. Κουταλιανού που ενήργησε ως αξιολογών λειτουργός της εμπιστευτικής έκθεσης του Αιτητή για το έτος 1989, και μεταξύ του Αιτητή και του κ. Α. Παιονίδη που ενήργησε ως προσυπογράφων λειτουργός για την εν λόγω εμπιστευτική έκθεση. Λεπτομέρειες του περιεχομένου των επίδικων συνομιλιών μεταξύ του Αιτητή και Κουταλιανού εκτίθενται στην παράγραφο 4 της ένορκης δήλωσης του Αιτητή που καταχωρήθηκε προς υποστήριξη της αίτησής του, της δε μοναδικής συνομιλίας μεταξύ Αιτητή και Παιονίδη εκτίθενται στην παράγραφο 5 της εν λόγω ένορκης δήλωσης.

Οι Καθ' ων η Αίτηση έφεραν ένσταση στην έκδοση των αιτούμενων οδηγιών, η οποία υποστηρίζεται από τις ένορκες δηλώσεις των αναφερομένων λειτουργών Κουταλιανού και Παιονίδη, οι οποίοι αρνούνται ότι αντήλλαξαν ποτέ με τον Αιτητή τα όσα ο ίδιος ισχυρίζεται στην ένορκη δήλωσή του.

Είναι σχετικό να λεχθεί ότι η προσφυγή στρέφεται εναντίον της προαγωγής από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έξι κατονομαζόμενων Ενδιαφερομένων Προσώπων στη θέση Δασικού Λειτουργού (Τακτικός Προϋπολογισμός) Τμήμα Δασών, που δημοσιεύτηκε στις 15/2/1992, και ότι οι ακόλουθοι δυο λόγοι περιλαμβάνονται στους λόγους ακύρωσης της προσβαλλόμενης προαγωγής που επικαλείται ο Αιτητής στην προσφυγή του:

"2. Οι Καθ' ων η αίτηση ενήργησαν υπό καθεστώς δυσμενούς διάκρισης σε βάρος του Αιτητή και/ή κάτω από συνθήκες προκατάληψης και/ή δυσμένειας έναντι αυτού.

3. Οι εμπιστευτικές εκθέσεις του Αιτητή επί των οποίων εβασίσθησαν οι καθ' ων η αίτηση για την λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης δεν ήσαν αντικειμενικές ήτοι ο αιτητής εβαθμολογήθη δυσμενώς και με κριτήρια δυσμενή και/ή διαφορετικά από τα κριτήρια βάσει των οποίων εβαθμολογήθησαν τα Ενδιαφ. Μέρη."

Η αίτηση και η ειδοποίηση για πρόθεση υποβολής ένστασης

έχουν ως βασικό νομικό έρεισμα τον Κανονισμό 10(2)* του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962, όπως τροποποιήθηκε με τον περί Ανωτάτου Δικαστηρίου (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστικό Κανονισμό, 1975, ο οποίος παρέχει στο Δικαστήριο ευρεία διακριτική εξουσία να εκδίδει οδηγίες αναφορικά με αποδεικτικά μέσα οποτεδήποτε κρίνει αυτό αναγκαίο. Ο Κανονισμός 10(2) υπήρξε αντικείμενο εξέτασης και ερμηνείας, σε συνάρτηση με τον Κανονισμό 19, σε σειρά υποθέσεων στις οποίες γίνεται αναφορά σε δυο πρόσφατες αποφάσεις μου στις υποθέσεις *Λέλλα Χριστοδούλου v. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2188 και *Sunrise Industry Clothing Ltd v. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2254, που δεν έχουν ακόμα δημοσιευτεί. Στις υποθέσεις αυτές γίνεται εκτεταμένη αναφορά στις αρχές που καθορίζουν την προσέγγιση του Δικαστηρίου στο επίδικο αυτό θέμα. Δεν κρίνω, ως εκ τούτου, αναγκαίο να επαναλάβω με λεπτομέρεια τις αρχές αυτές. Αρκεί να πω ότι το καθοριστικό κριτήριο στην κάθε περίπτωση είναι κατά πόσο η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία είναι σχετική προς ένα ή περισσότερα επίδικα θέματα που εγείρονται στην προσφυγή με την έννοια ότι τείνει να αποδείξει την αλήθεια γεγονότων πάνω στα οποία βασίζει την υπόθεση του οποιοσδήποτε διάδικος και θα βοηθήσει, ως εκ τούτου, το Δικαστήριο να απονέμει δικαιοσύνη στην κάθε περίπτωση, πάντοτε μέσα στα όρια της δικαιοδοσίας του κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος.

Όπως έχω ήδη αναφέρει, στην παρούσα υπόθεση υπάρχει ισχυρισμός για έλλειψη αντικειμενικότητας και για προκατάληψη από τη Διοίκηση εναντίον του Αιτητή. Η μαρτυρία που ο Αιτητής επιθυμεί να παρουσιάσει αφορά συνομιλίες που είχε με δυο λειτουργούς της Υπηρεσίας του και, ως εκ τούτου, δεν περιέχεται οτιδήποτε σχετικό με αυτές στους φακέλους της Διοίκησης. Όπως φαίνεται από τις αντίστοιχες ένορκες δηλώσεις των εν λόγω λειτουργών, που καταχωρήθηκαν προς υποστήριξη της ένστασης, παρόλο

*10(2) Κατά την διάρκεια της τοιαύτης ακροάσεως το Δικαστήριο ή Δικαστής δύναται να εκδώσει τοιαύτας οδηγίες αναφορικά προς περαιτέρω εγγράφων προτάσεις, λεπτομερείας, αποκάλυψιν ή επιθεώρησιν εγγράφων, αποδεικτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων ενόρκων ομολογιών αποδεικνυσουσών τα γεγονότα εφ' ων βασίζεται έκαστος διάδικος, επιθεώρησιν του επίδικου μέρους, διαδικασίαν συμφώνως προς την παράγραφον 2 του Άρθρου 134, ημερομηνίαν δημοσίας ακροάσεως, καταχώρισιν και ανταλλαγήν μεταξύ των διαδίκων εγγράφου επιχειρηματολογίας εντός καθοριζομένων χρονικών ορίων ως και την διάρκειαν τυχόν μεταγενεστέων αγορεύσεων, ή οιασδήποτε άλλας οδηγίας σχετικώς προς την διαδικασίαν της υποθέσεως ως ήθελε κρίνη αναγκαίον.

- που δεν αμφισβητείται ότι υπήρξε κάποια συνομιλία μεταξύ τους και του Αιτητή, η αλήθεια των επί του προκειμένου ισχυρισμών του Αιτητή αμφισβητείται. Κάτω από τις πιο πάνω περιστάσεις, αν η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία κριθεί εύλογα σχετική και αποδεικτική των νομικών ισχυρισμών του Αιτητή, στους οποίους έχω αναφερθεί, θα πρέπει επίσης να συμπεράνουμε ότι δυνατόν να επηρεάσει την έκβαση της προσφυγής και ο Αιτητής θα δικαιούται, ως εκ τούτου, στην έκδοση των αιτούμενων οδηγιών.
- 5
- 10 Η επί του προκειμένου θέση του ευπαίδευτου δικηγόρου των Καθ' ων η Αίτηση διατυπώνεται στην 4η παράγραφο της γραπτής του αγόρευσης ως εξής:

- "4. Όλα όσα ο αιτητής ισχυρίζεται στην Ένορκη Δήλωσή του, αντικρούονται είτε ως ανυπόστατα είτε ως ανακριβή με τις Ένορκες Δηλώσεις των κ.κ. Παιονίδη και Κουταλιανού που επισυνάπτονται στην Ένστασή μας. Γι' αυτό το λόγο δεν θα προχωρήσουμε σε ξεχωριστή εξέταση ενός εκάστου ισχυρισμού του αιτητή. Θα θέλαμε όμως να επισημάνουμε ότι τα γεγονότα που ο αιτητής προτίθεται να παρουσιάσει είναι αδύνατο να οδηγήσουν σε ασφαλές συμπέρασμα για ύπαρξη μεροληψίας ή διάκρισης σε βάρος του. Εκείνα που ισχυρίζεται ότι του λέχθηκαν από τους κ.κ. Παιονίδη και Κουταλιανό, δεν υποστηρίζονται από ανεξάρτητη μαρτυρία. Ο αιτητής δεν υποδεικνύει με ποιό τρόπο θα αποδείξει την ακρίβεια ή την ύπαρξη των γεγονότων που περιγράφει στην Ένορκη Δήλωσή του.
- 15
- 20
- 25

- Επομένως μπορεί βάσιμα να υποστηριχθεί ότι οι ισχυρισμοί του είναι χωρίς σημασία και δεν χρειάζεται να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω διερεύνησης. Είναι εισήγησή μας ότι τα γεγονότα που περιγράφει δεν μπορούν να θεωρηθούν ως μαρτυρία εύλογα σχετική και αποδεικτική των θεμάτων που εγείρει στην προσφυγή του η οποία θα βοηθούσε το Σεβαστό Δικαστήριο στην απονομή της δικαιοσύνης."
- 30
- 35

- Στο παρόν στάδιο, για τους σκοπούς της παρούσας αίτησης, και χωρίς να αποφασίζω τελικά επί του θέματος, είμαι της γνώμης ότι το περιεχόμενο των συνομιλιών του Αιτητή με τον κ. Κουταλιανό, όπως ο Αιτητής το ισχυρίζεται στην παράγραφο 4 της ένορκης δήλωσής του, ημερομηνίας 3/5/1993, αποτελεί μαρτυρία σχετική με τον ισχυρισμό του για έλλειψη αντικειμενικότητας και για προκατάληψη της Διοίκησης, έναντί του. Αναφορικά με τα επιχειρήματα του κ. Ραφτόπουλου, θα ήθελα να πω ότι μαρτυρία μπορεί να είναι σχετική ώστε να επιτραπεί η προ-
- 40

σαγωγή της, έστω και αν δεν οδηγεί σε ασφαλές συμπέρασμα για το βάσιμο του νομικού ισχυρισμού τον οποίο τείνει να τεκμηριώσει. Ούτε εξετάζεται στο παρόν στάδιο αν η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία υποστηρίζεται από άλλη ανεξάρτητη μαρτυρία ή όχι. Όσον αφορά, όμως, το περιεχόμενο της συνομιλίας του Αιτητή με τον κ. Παιονίδη, που περιγράφεται στην παράγραφο 5 της ίδιας ένορκης δήλωσης, έχω τη γνώμη ότι δεν είναι σχετικό με τον εν λόγω ισχυρισμό του Αιτητή και δεν πρόκειται, ως εκ τούτου, να επιτρέψω την προσαγωγή μαρτυρίας αναφορικά με αυτό, την οποία δε θεωρώ αναγκαία, καθότι δεν εξυπηρετεί την απονομή της δικαιοσύνης. 5 10

Για τους πιο πάνω λόγους εκδίδω τις ακόλουθες οδηγίες:

1. Επιτρέπεται στον Αιτητή να παρουσιάσει μαρτυρία, υπό μορφή μιας ή περισσότερων ενόρκων δηλώσεων, αναφορικά με τους ισχυρισμούς που αναφέρει στην παράγραφο 4 της ένορκης δήλωσής του, ημερομηνίας 3/5/1993. Η ένορκη δήλωση να καταχωρηθεί εντός 15 ημερών από σήμερα. 15 20
2. Οι Καθ' ων η Αίτηση δικαιούνται, αν το κρίνουν αναγκαίο, να παρουσιάσουν μαρτυρία σ' απάντηση των ισχυρισμών του Αιτητή, υπό μορφή μιας ή περισσότερων ενόρκων δηλώσεων οι οποίες πρέπει να καταχωρηθούν εντός 15 ημερών από την καταχώρηση εκείνης ή εκείνων του Αιτητή. 25
3. Εκκρεμούσης της καταχώρησης των ενόρκων δηλώσεων, η προσφυγή αναβάλλεται για έκδοση περαιτέρω οδηγιών στις 24/11/93, στις 9 π.μ. Τα έξοδα της ενδιάμεσης αυτής αίτησης επιφυλάσσονται. 30

Διαταγή ως ανωτέρω.